

553⁽¹⁰⁾

0

ME. Ledwaba

K34/11

Thêrô Kxotleng

pp. 1-5

Hlalo

K34/11

Monna re a hlorisana le mosadi
ka xae ba sa phedisane ka khutiso
xa ntšii ba' ka ba' klabane.

Le ba sa thōma molato o' tla
dulélwa ke' ka ka xae ba leka
zo sōla bana ba bōna. Bōna
ba tla re ka xobane ba tenane
ba fela ba fotolana. Mosadi o' ba
a thšabe a ngalele xa xabō.

Byale ba ho monna ba tla
ba' la lata mma' bōna xa xabō.

Ka fao re ba fihla (ba romile,
motho) ba 'a dumedisa' Mmantwana
ke' re ba dumedisa mong motse.

Ke romilwe ke ba xa Ledwaba
ba re, re tl'ō nyaka mma." Tōna
ka ba + 'yalo' o' tla kua mmaxu
re a xalefile 'mphie e tina mollo'.

Ngwana wo' wa ka xep'e' xa
a se a ntene. Ledwaba re a re

Divorce among the Maane
Nabele
2p. 2/3

M. 6 Ledwaba 2

K34/11

o' tla keta diketo ka ngwan'a ka
 o' tla itulela — athi! Kaisibe xa
 a ye. Le xo mo nywala xa la mo
 nywala ka seto. O 'itulele Wena Kaisibe"
 Banna o tla ba kwa bona.

"Tape' xa re sa ra tl'o rera
 ditshile tseo tsa lena tsa lasidi,
 Re nyaka taba ledwaba a re
 botse' xore sebakwa' ke eng!"

Lo tla bitšwa mosadi a botšišwa
 seo a se ngalešexo ba botšiša le
 Wena xore na o mmetšhe'ng.

Le tla itharolla ka moka' xwa
 haretšwa yo a lexo phoso taba ya
 ahlolwa ledwaba a boela xae,
 ka moswana, motho o a rongwa
 o' tliša mosadi yola xa xa-xaxwe.

"Mmutla xe o' tennwe ke sekrotla
 o' se sohla ka moraxo' wa re' se
 nthsenyetša löya bya-ka." Yeo a
 naxo le mosebetele o' tla thoma
 xape'. Ka moraxo' e tla ba ya

553

M. G. Bedwaba

K34/11

3

rwabana ya isana khorong banneng
ntoneng. Tso le xona bahina ba tlat
leka ko hutasisa baterani bao; e tla
re ka xore "boadi bya nkha bonkxile"
le bona banna ba kxorō ba tla sitwa
ko fetisisa mathwenyexo co. Fela bona
yo ba humanako molato o mo lahla
ba a mo inamisa ka thupana nyane.

Ke xore o a lefa a be a nthōe 'pudi
ya 'manganga hlaxa'. Pudi ye' ya
manganga hlaxa e a bolawa ya
apewa khorong banna ba e-ja le
yena selefa. Molato re e le monna
o a e-ja le banna ka mofa.

Ke tdi dutsa di ya pele le pele monna
byale o nyaka kxorō tsa xaxwe. E tla
ba ya buru ya ya 'kxotleng' Mojatē

"Mojatē Makaxa matala maleheleke"
La bata tsa xo loma thsikhiviri

La Mma nariri ngonyana sebanda
Mahlo a bomvu 'Thobela'.

Hee! O re mosate o raloka na
ngwan'aka? Ke ba re: ke maxaxa
matala maleheleke; o re ba
dio bolela fela? Diloleli tso di rexo
di tseba polole di bina 'tlang-puleng'
Wa hwetisa motho a sa tsebe xore o
bolela'ng. O tsa di hwetisa di putswa
"bo-tsothla foraha melomo, sa mahura
o lleng" kxalabye tsa mafalla.
Ke mo o tlang ko kwa xore molato
ke eng.

Byale re monna a fihla a di
lahlela xona ya bata tsa xo loma ba
bo mosadi le bona ba tla romelwa

K34/11 4

motseta ke' ba mosatê xo ba tsebisa
xore ka tsatsi'la xo emma le re; ba a
nyakêxa kxotleng. Mo xa xo na
taba ya sephisi xoba ya xo siisa.

ka moka di bewa sepepeneng
"E sego lena le xexo re bone'homisare"
(Commissioner). "Le rera melato ka
dihlatse tsa maaka (solicitors) di hlatsa
taba di sa e tsebe." "Huswa! Bafane
tenang" "Theletsa ke xo botse tsa
hahlola ya xexo" "Xaa! Rera melato ka
dithselatê" "Malatê xa o' byalo ngwan'aka"

Ke ba fifla kxotleng ba bewa mo
xare xa batho, yeo a tsitsexo molato
pele a botsiswa ha mo a llaxo ka
xona le ka mosadi wa xaxwe.

Mosadi le yera a thoma xo laodisa
tsa xaxwe. Byale xe ba boletse ba
dula fase, monna wa kxotla a di
tsella banna banna ba ya natio ba
dutsê ba botsiswana, le xo botsiswa banna
bao ba kilexo ba dulêla taba ye', le
bôna ba fetola ha mo ba e tsebaxo ka
xona le ha mo ba ilexo fa ahlola ka
xona. Byale xe banna ba kwelê taba tsa
batho bao ha moka ba napile ba
hweditse e lexo taba-taba. Mosetana
o' tla botsiswa xa e ka ba o' sa rata
monna wa xaxwe le monna byalo.

Ke xo se yeo a xexo ke' a hlola' yeo a
hweditse xo molato o' nthisa kxomo ya
xo tswalêla kxaro le nru ya Manganga-
klaxa. Kxomo yeo ke ya mosatê kxosi e
hlabêla banna ba kxotla ya
nthswa ditho tsa batsêta.

Le o' mongwe a ha bolèla xore yèna
o' a hlala, o' lahlexile' xa xabō ke
thabeng'. Xe monna ha bolèla byalo,
dikxomo le bana ba lobile. O'
swanetše xo x thōma xapē a nyake tše
dingwe xore a tlē a nyali' mosadi
yo mongwe.

Le mosadi a ha bolèla byalo le yèna
o' tšēlwa bana le dikxomo tšela tša
xonywala. Xe e ha ba dikxomo tšeo
di tšētše di nywaletše kraetšedi tša
xaxwe di yō tšewa xōna kowa.

Byafe yeo ke taba e kxolo kg xore
xe kxadi e hlala e hladiša le
dikxactšedi. Bomoxadibō'axwe le bōna
ba swanetše xo ye boela xa bo bōna.

Le bōna xe e ha ba kxomo tšeo di
be di sētšē di nywaletše bangwe le
bōna ke' sōna seo ba boela maxae
bahlē. Taba ye e bile ya dira xore
monna le mosadi ba hlomphanē ha xo
tseba taba ye e mpe.

Xena ha tšexxowa sa lena sa
xo se nywalē' xa se tsebe xore xa le
xeta byang melato e byalo. Le se
motho a le fē xgwana waxaxwe
bahlē. Le tšhēpīle bafeane bao ba
ba Maxxowa molato o' xa rerwexo
xo xēwa tšhēlētē. Ba se naxo le
taba le motho ba tōmoletše
tšhēlētē mahle. Badiššana byale
bōna ba tla huēla kax? Bona ba
tla hlwa e le ba kxolēxo ha bakoa
la xo hlōka tšhēlētē tšeo tša lena?

Xe banna ba rerile taba kxotleng e išwa
selepeng (kxoring) le yèna a fē ka hlōšya xaxwe.